
ADVIES

Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van xxx tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 22 maart 2012 inzake de bepaling van de minimumopleidingseisen voor koeltechnici, de registratie van koeltechnische bedrijven en de erkenning van examencentra, en tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 november 2018 betreffende de voorwaarden tot exploitatie van koelinstallaties

Aanvrager

Staatssecretaris Ans Persoons

Aanvraag ontvangen op

20-07-26

Advies aangenomen door de Raad voor
het Leefmilieu op

15-09-26

Vooraf

Op 20 juli ontving de **Raad voor het Leefmilieu** (hierna “de Raad”) een adviesaanvraag betreffende het ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van xxx tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 22 maart 2012 inzake de bepaling van de minimumopleidingseisen voor koeltechnici, de registratie van koeltechnische bedrijven en de erkenning van examencentra, en tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 november 2018 betreffende de voorwaarden tot exploitatie van koelinstallaties.

Dit ontwerpbesluit moet het Brusselse recht afstemmen op de nieuwe Europese verordeningen betreffende gefluoreerde broeikasgassen. Hiertoe moeten de volgende besluiten worden gewijzigd:

- Het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 22 maart 2012 inzake de bepaling van de minimumopleidingseisen voor koeltechnici, de registratie van koeltechnische bedrijven en de erkenning van examencentra, hierna “technicusbesluit” genaamd;
- Het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 november 2018 betreffende de voorwaarden tot exploitatie van koelinstallaties, hierna “installatiebesluit” genaamd.

Wat betreft het “technicusbesluit”, verduidelijkt het ontwerp verschillende definities en stemt het de terminologie af op het Europese kader, met name door het begrip “HFK” te vervangen door “gefluoreerde broeikasgassen” en door het begrip “ozonafbrekende stoffen” op te nemen. Er wordt voortaan een onderscheid gemaakt tussen gecertificeerde koeltechnici en gekwalificeerde koeltechnici, om te voldoen aan de Europese regelgeving die bepaalde gecertificeerde technici toestaat om bepaalde werkzaamheden uit te voeren zonder verbonden te zijn aan een geregistreerd bedrijf. Het ontwerp past ook het toepassingsgebied van de regelgeving aan, door de soorten installaties, waarop deze van toepassing is, nader te specificeren.

Daarnaast actualiseert het ontwerp het certificeringssysteem voor technici om dit in overeenstemming te brengen met de nieuwe Europese categorieën, verlengt het de geldigheidsduur van de certificaten van 5 naar 7 jaar, voert het een vereenvoudigde registratieprocedure in en voorziet het in de publicatie van de lijst van gecertificeerde technici. Het bevat tevens diverse organisatorische aanpassingen met betrekking tot de examens, de samenstelling van de examencommissies en het bewaren van de proeven.

Wat het “installatiebesluit” betreft, bestaan de wijzigingen voornamelijk uit een harmonisering van de definities met het Europese recht, het aanpassen van de controleprocedure na het verhelpen van lekken om te voldoen aan de door de Europese verordening opgelegde minimumtermijn van 24 uur, en het verduidelijken van de verantwoordelijkheden van de exploitant op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens.

Tot slot voorziet het ontwerp in overgangsbepalingen om de invoering van de nieuwe certificeringseisen te vergemakkelijken. Tot maart 2029 mogen bepaalde technici, die met andere stoffen dan gefluoreerde broeikasgassen werken, hun werkzaamheden voortzetten op basis van hun beroepservaring, in afwachting van het behalen van de vereiste certificering. Een soortgelijke overgangsregeling is voorzien voor de leden van examencommissies tot in maart 2028.

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Overgang naar koelmiddelen met een geringere impact op het klimaat

De **Raad** verwelkomt dat het regelgevend kader in overeenstemming is gebracht met de nieuwe Europese eisen inzake gefluoreerde broeikasgassen. Hij herinnert eraan dat sommige van deze gassen, met name de fluorkoolwaterstoffen (HFK) die van oudsher in talrijke koel- en airconditioninginstallaties worden gebruikt, een bijzonder hoog vermogen tot opwarming van de aarde vertonen en aanzienlijk kunnen bijdragen aan de uitstoot van broeikasgassen wanneer deze in de atmosfeer terechtkomen.

In dit verband staat de **Raad** positief tegenover de aanpassing van het certificeringssysteem, waardoor de nieuwe Europese categorieën worden geïntegreerd, met name deze met betrekking tot “alternatieve” koelmiddelen zoals CO₂ of ammoniak. De **Raad** acht deze ontwikkeling bijzonder relevant in het licht van de geleidelijke elektrificatie van verwarmingssystemen (met name door de ontwikkeling van warmtepompen die vaak koelmiddelen gebruiken) en, in bredere zin, de behoefte aan de koeling van gebouwen ingevolge de impact van de klimaatverandering.

In dit verband herinnert de **Raad** eraan dat de daadwerkelijke bijdrage van deze technologieën aan de klimaatdoelstellingen ook afhangt van de installatie, het onderhoud en het beheer ervan door vaklieden die over de nodige vaardigheden beschikken. Daarom acht de **Raad** het van essentieel belang om te zorgen voor een adequate opleiding van technici en om te waarborgen dat zij voldoende kennis bezitten van het omgaan met koelmiddelen.

1.2 Begeleiding van de professionals gelet op de evoluties in de sector

De **Raad** benadrukt het belang van de ondersteuning van de nieuwe wettelijke eisen door middel van voortdurende inspanningen op het gebied van opleiding en ontwikkeling van competenties. De snelle ontwikkeling van de koel- en airconditioningsector, met name in de context van de opkomst van warmtepompen, vereist een regelmatige aanpassing van kennis en beroepspraktijken.

Daarom acht de **Raad** het van essentieel belang dat de opleidings- en certificeringsregelingen gelijke tred kunnen houden met de technologische en regelgevende ontwikkelingen, ten einde een efficiënte en veilige installatie, onderhoud en exploitatie van de betreffende apparatuur te waarborgen. De **Raad** wijst tevens op de noodzaak om te zorgen voor de beschikbaarheid van een voldoende aantal gekwalificeerde technici om de invoering van technologieën die bijdragen aan de energietransitie te ondersteunen en te anticiperen op de toekomstige behoeften van de sector.

In dit verband beveelt de Raad tevens aan om de bevoegde sectorale opleidingsfondsen te raadplegen teneinde gebruik te maken van hun expertise en desgevallend de eventuele behoeften of opmerkingen

in kaart te brengen waarmee rekening moet worden gehouden bij de opleiding van de werknemers in de betrokken sectoren.

1.3 Harmonisatie en interregionale samenwerking

De **Raad** is van mening dat het op Europees niveau nagestreefde doel op het vlak van verduidelijking en harmonisatie ook op het Belgische niveau moet worden nagestreefd. Een gecoördineerde aanpak tussen de gewesten zou immers een coherente toepassing van de nieuwe eisen inzake gefluoreerde broeikasgassen garanderen en tegelijkertijd de erkenning van bekwaamheden en de mobiliteit van professionals vergemakkelijken.

Deze coördinatie is bijzonder belangrijk voor het Brussels gewest in een sector waarin talrijke ondernemingen in meerdere gewesten actief zijn. Daarom benadrukt de **Raad** dat verschillen in de systemen voor certificering, opleiding of erkenning van kwalificaties, die ongewenste administratieve belemmeringen zouden kunnen creëren, zoveel mogelijk moeten worden vermeden. In dit verband roept de **Raad** op tot een intensiever overleg tussen de Brusselse, Waalse en Vlaamse overheden om te zorgen voor een coherent kader dat de ontwikkeling van de sector bevordert.

1.4 Bekendmaking

De **Raad** benadrukt het belang van een adequate bekendmaking van de nieuwe eisen met betrekking tot gefluoreerde broeikasgassen en het certificeringssysteem voor technici. Een duidelijke voorlichting van het publiek en de betrokken vaklieden is essentieel om de inschakeling van gekwalificeerde technici te bevorderen en de acceptatie van het nieuwe regelgevend kader te vergemakkelijken.

De **Raad** verwelkomt met name de publicatie van een lijst van gecertificeerde technici op de website van Leefmilieu Brussel, zoals voorzien in het ontwerpbesluit. Deze maatregel vormt een nuttig instrument voor transparantie, waardoor burgers, bedrijven en exploitanten gemakkelijk kunnen nagaan welke professionals over de vereiste vaardigheden beschikken. De **Raad** benadrukt echter dat het belangrijk is om ervoor te zorgen dat deze lijst regelmatig wordt bijgewerkt teneinde de betrouwbaarheid ervan te waarborgen.

*

*

*